

θ. Οἱ θεοὶ ἱκανοὶ εἰσι καὶ τοὺς μεγάλους ταχὺ μικροὺς ποιεῖν.	
ι. Λόγος ἀληθής καὶ νόμιμος καὶ δίκαιος ψυχῆς ἀγαθῆς εἰδωλὸν ἐστίν.	
ια. Οἱ πελτασταὶ ἐγένοντο ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.	
ιβ. Ἡ ἀγορὰ ἦν ἐγγύς.	

11. Να δικαιολογήσετε τη συμφωνία του κατηγορουμένου με το υποκείμενο:

Παραδείγματα	Δικαιολόγηση
α. Ἦν δὲ Τισσαφέρνης δόλιος καὶ ἄπιστος.	
β. Τὰ ἄθλα ἦσαν στλεγγίδες (= εἶδος ξύστρας).	
γ. Ἡ τύχη ἐστὶ κοινόν.	
δ. Ἡ ἀδελφή καὶ τὸ τέκνον ἀγαθαὶ ἦσαν.	
ε. Ὑπερήφανον πρᾶγμα ἐστὶ ἡ ὠραία γυνή.	
στ. Τὰ παθήματά ἐστι δεινόν.	
ζ. Οἱ ποταμοὶ πρὸς ταῖς πηγαῖς οὐ μεγάλοι ἀλλ' εὐδιάβατοί εἰσιν.	
η. Οἱ Δελφοὶ εἰσὶ πόλις.	
θ. Πονηρὸν ὁ συκοφάντης.	
ι. Αἰακὸς τε καὶ Μίνως καὶ Ῥαδάμανθος δίκαιοι κριταὶ ἐνομιζόντο.	
ια. Πατὴρ τε καὶ παιδίον γενναῖοί εἰσιν.	
ιβ. Ὁ Πάρις καὶ ἡ Ἑλένη ἐγένοντο αἴτιοι πολέμου.	

12. Το κατηγορούμενο των προτάσεων που δίδεται σε παρένθεση σε πτώση ονομαστική του αρσενικού να συμφωνήσει με το υποκείμενο που προσδιορίζει:

- Ἡ οἰκία ἐστὶ (ἐμός).
- Οἱ Τριάκοντα τὸ μὲν οὖν πρῶτον (μέτριος) τοῖς πολίταις ἦσαν.
- Οὗτοι ἐνομιζόντο Ἀσκληπιῦ (θεράπων).
- Ἀνεγνωρίζετο ἐκεῖνος τοῦ οὐρανοῦ (δυνάστης).
- Οἱ γηράσκοντες (δυσμαθῆς) ἀποβαίνουσι.
- Ἄπαντες (φιλόκαλος) καὶ (φιλομαθῆς) ἐσμέν.
- Αὐτοὶ (νομοθέτης) κληθήσονται.

- Μιλτιάδης καὶ Θεμιστοκλῆς ἀνεδείχθησαν (νικητής).
- (δεινός) ἐστὶν ὁ πόλεμος.
- Ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ καὶ τὰ τέκνα ἦσαν (ἀγαθός).
- (ἐξωγρημένος = να ἔχουν συλληφθεῖ) ἔτυχον γυναῖκες καὶ παιδιά πολλά.
- Ἡ ὄργη καὶ ἡ ἀσυνεσία (= ηλιθιότητα) εἰσὶ (κακός).

13. Στις παρακάτω προτάσεις να βρεθεῖ το εἶδος των κατηγορουμένων (απλό, επιρρηματικό, προληπτικό):

Προτάσεις	Εἶδος κατηγορουμένου
α. Τὴν εἰρήνην ἤγον ἄσμενοι.	
β. Οἱ Ἀρκάδες πρῶτοι πλέουσιν.	
γ. Οὗτοι κόλακες ἀκούουσιν (= ονομάζονται).	
δ. Ὁ ποταμὸς ἐρρὺή μέγας.	
ε. Ἄνεμος ἔπνει ἐναντίος.	
στ. Οὗτος σκοταῖος ἦλθε.	
ζ. Ὑπὸ τοῦ δήμου ἐτράφη μέγας.	
η. Ἦδη οἱ νεκροὶ ἦσαν πεμπταῖοι.	
θ. Δίδασκέ μοι παῖδας ἐς τὸ πᾶν σοφοῦς.	
ι. Ὑρκάνιοι πρῶτοι φίλοι ἡμῖν ἐγένοντο.	
ια. Ὑφ' ἡμῶν τραφήσεται παχὺς.	
ιβ. Ὁ Αἰδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.	

14. Τι δηλώνεται με τα επιρρηματικά κατηγορούμενα των προτάσεων;

Παραδείγματα	Σημασία
α. Οἱ στρατιῶται διέβησαν ἄσμενοι ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἀσίαν.	
β. Ἀνήγοντο οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι.	
γ. Κατέβαινον εἰς τὰς κόμας ἤδη σκοταῖοι.	
δ. Παρὰ οὖν βασιλέως πολλοὶ ἐπιφανεῖς τῶν Περσῶν βοηθοὶ καὶ σύμβουλοι πρὸς Κῦρον ἦλθον.	
ε. Ἐκόντες πράττετε κατὰ τοὺς νόμους.	

στ. Οἱ στρατηγοὶ ἐξήλθον πρῶτοι.	
ζ. Διεφθείροντο οἱ πλείους ἐναταῖοι καὶ ἐβδομαῖοι.	
η. Ἐχων δὲ τούτους ὁ Κύρος ἀφίκετο αἰφνίδιος.	
θ. Οἱ περὶ Ξενοφῶντα ἠύλισθησαν ἄδειπνοι.	
ι. Οὗτος ἐκ τῶν Περσῶν βοηθὸς ἡμῖν ὠρμήθη.	
ια. Φίλιππος ὑστατος ἐλθὼν τὴν δόξαν ἔχει.	
ιβ. Ἐν τῇ ἐν Θερμοπύλαις μάχῃ Θεσπιεῖς ἐστρατεύοντο ἐθελονταί.	

15. Σε ποια κατηγορία ανήκουν τα συνδετικά ρήματα των παρακάτω προτάσεων;

Παραδείγματα	Κατηγορία συνδετικῶν ρημάτων
α. Ὁ κόσμος ἐστὶ κάλλιστος.	
β. Ταῦτα νομίζεται ἄθλα.	
γ. Ἦρα προσηγορεύετο Διὸς δάμαρ (= σύζυγος).	
δ. Σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων.	
ε. Τὸ τῆς Ἦρας ἱερὸν Ἡραῖον ὠνομάζετο.	
στ. Ἡ ἀκρόπολις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἐκαλεῖτο.	
ζ. Οὐκ ἀπέβητε δίκαιοι.	
η. Οὗτος ἀπεδέδεικτο στρατηγὸς ὑπὸ Ἀστυάγου.	
θ. Ξενοφῶν ἠρέθη ἄρχων ἀντὶ Προξένου.	
ι. Οὗτος ἐκρίθη ἄριστος Ἑλλήνων.	
ια. Κύρος ὁ νεώτερος κάλλιστος ἔφν τὸ εἶδος.	
ιβ. Στρατηγὸς πάντων ἀπεδείχθη.	

16. Στο παρακάτω κείμενο να υπογραμμιστούν τα κατηγορούμενα και να δηλωθεί το είδος τους:

Ἦν δὲ Τισσαφέρνης δόλιος, ἄπιστος καὶ ὅ,τι ἂν εἴποι τις. Εἰ καὶ δὴλη δ' ἐδόκει ἡ διαβολή, Ἀρταξέρξης συλλαμβάνει Κύρον. Παρύσατις μέντοι ἡ μήτηρ σφίξει αὐτὸν καὶ ἀποπέμπει πάλιν εἰς τὴν ἀρχήν. Ὁ δὲ Κύρος ἀγανακτήσας τῶ ἀδελφῷ συνέλεγε στρατεύματα, ἵνα στρατεύσῃ ἐπ' αὐτόν. Παρὰ οὖν βασιλέως πολλοὶ καὶ ἐπιφανεῖς τῶν Περσῶν βοηθοὶ καὶ σύμβουλοι πρὸς

Κύρον ἦλθον, ἐπειδὴ βασιλεὺς καὶ Κύρος πολέμιοι ἀλλήλοισ ἐγένοντο. Μετὰ δὲ ταῦτα Κύρος σὺν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι, ὃ εἶχεν, ἤθροισε καὶ Ἑλληνικόν. Ἐπει δὲ ἐν Σάρδεσιν ἀφίκετο, ἐγένοντο οἱ Ἕλληνες ὀπίται πάντες μύριοι καὶ χίλιοι, οἱ δὲ πελτασταὶ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

Ἦν δὲ τις ἐν τῇ στρατιᾷ φυγὰς ἐκ Λακεδαίμονος, ὃς Κλέαρχος ἤκουεν οὗτος οὖν στρατηγὸς αὐτῶν ἠρέθη. Ἐχων δὲ τούτους Κύρος ἀφίκετο αἰφνίδιος καὶ ἀντετάξατο τῷ ἀδελφῷ παρὰ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ Κούναξα δὲ ὠνομάζετο τὸ χωρίον. Ὡς δὲ πλησίον ἐγένοντο οἱ ἀντίπαλοι, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐνίκων τὸ καθ' αὐτούς, οἱ δὲ ἀμφὶ Κύρον πάντες διεσπάρησαν, ὀλίγοι δὲ περὶ αὐτὸν ἔμειναν, ὅσοι ὀμοτράπεζοι ἐκαλοῦντο. Ὅτε οὖν Κύρος εἶδε τὸν ἀδελφόν, ἐλαύνει ἀντίος καὶ παίει αὐτὸν κατὰ τὸ στέρνον. Οὐ μέντοι τὸ τραῦμα θανάσιμον ἀπέβη, καὶ τοῦτο Κτησίας ἰάσατο, ὃς ἰατρὸς ἐτύγχανε τοῦ βασιλέως. Κύρος οὖν βίαιος ὄρμᾳ αὐτίς ἐπὶ τὸν ἀδελφόν, ἀκοντίζεται μέντοι ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ἀποθνήσκει. Τοιαύτη οὖν ἡ τελευτὴ τοῦ Κύρου ἐγένετο.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ τε μάχη οὐκ ἀπέβη εὐτυχῆς τοῖς Ἕλλησι καὶ ἡ χώρα πολεμία ὑπῆρχε καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτῶν δόλῳ ἀπέθανον ὑπὸ Τισσαφέρνου, συνελθόντες οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο, ὅπως ἂν ἀσφαλεῖς οἴκαδε πορεύοιντο. Διὰ ταῦτα οὖν ἐχειροτονήθησαν Ξενοφῶν μὲν καὶ τινες ἄλλοι ἄρχοντες, ἄλλοι δὲ λογαχοὶ ἔλαχον.

17. Να συμπληρωθούν τα κενά των προτάσεων με το κατάλληλο κατηγορούμενο από τη διπλανή στήλη:

- α. Οἱ ὀκνηροὶ ἀποβαίνουσι
- β. Οἱ ληφθέντες ἦσαν
- γ. Οἱ γηράσκοντες ἀποβαίνουσι.
- δ. Ἐκείνῳ τε γὰρ αἰ μέλιτται πείθονται.
- ε. Κύρος οὖν ὄρμᾳ ἐπὶ τὸν ἀδελφόν.
- στ. Ζεὺς ἐποίησεν αὐτὸς ἑαυτόν.
- ζ. Ὁ βίος ἐστὶν
- η. Αἱ νῆες ἐναυμάχησαν πολὺν χρόνον.
- θ. Ἔρωσ ἀρετῆς ὑπάρχει.
- ι. Οἱ Ἀθηναῖοι ὠκοδόμησαν τὸ τεῖχος
- ια. ἐστὶ τὸ μεμνησθαὶ περὶ τούτων.
- ιβ. Οἱ Λυκούργου νόμοι διαμένουσι.
- ιγ. Οἱ λελυμένοι ἦσαν

ἐκούσαι
κακοὶ
ὀγδοήκοντα
δυσμαθεῖς
ἀκίνητοι
πρῶτος
περὶ ἑκατόν
βίαιος
μάτην
ἠδὺς
μέγα
ἀθρόαι
παίδευμα

18. Στα παρακάτω παραδείγματα να υπογραμμιστούν οι γενικές κατηγορηματικές και να δηλωθεί το είδος τους:

- α. Σωκράτης ἐστὶ τῶν Ἀθηναίων.
- β. Ταῦτα δαπάνης μεγάλης ἐστὶ.
- γ. Οἱ ἀνδριάντες ἦσαν χρυσοῦ.
- δ. Οἱ ἐξειργασμένοι (= καλλιεργημένοι) ἀγροὶ πολλοῦ ἀργυρίου γίνονται.
- ε. Ἡ στρατεία ἐγένετο χιλίων ταλάντων.
- στ. Ἐγὼ δὲ ἀγαθοῦ τρόπου εἰμί.
- ζ. Σόλων τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἐκλήθη.
- η. Ἡ Ζέλειά ἐστι τῆς Ἀσίας.
- θ. Ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πῶς εἰμ' ἀεί.
- ι. Ἦν λόγου ελαχίστου.
- ια. Τὸ ἔρυμα (= το οχυρὸ) λίθων ἐποίησατο.
- ιβ. Ὁ παῖδες, ὅτι μὲν ἐστὲ πατέρων ἀγαθῶν αὐτὸ μὲν νῦν παρόν.

19. Να αντιστοιχίσετε τις γενικές κατηγορηματικές των προτάσεων με το είδος τους:

Παραδείγματα	Είδος γενικής κατηγορηματικής
1. Ὦν ἦν Ἴατροκλῆς.	α. κτητική
2. Ἡ μὲν γὰρ ἐλπίς ἐστὶ τοῦ μέλλοντος.	
3. Ἡ γέφυρα ἐγένετο λίθων μεγάλων.	
4. Πρόξενος ἦν ἐτῶν ὡς τριάκοντα.	β. διαιρετική
5. Πάντα τοῦ οἴκου ταῦτά ἐστι.	γ. ιδιότητας
6. Τὰ ἱερά ἦν τριῶν ταλάντων.	
7. Ἦν δὲ οὗτος τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων.	δ. ὕλης
8. Ἦν ἡ μὲν κρηπὶς (= το θεμέλιο) λίθου ξεστοῦ κογχυλιάτου.	
9. Τὰ χωρία ἐστὶ πολλῶν ταλάντων.	ε. αξίας
10. Πολλοὶ ἦσαν τῆς αὐτῆς γνώμης.	στ. καταγωγῆς
11. Περικλῆς ἦν παλαιῦ καὶ εὐκλεοῦς γένους.	
12. Ὦν οἶδε τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τετελευτηκότες.	

20. Στο παρακάτω κείμενο να αναγνωριστούν οι γενικές κατηγορηματικές:

Μετὰ ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο ναὸν τῆς παρθένου Ἀθηνᾶς ποιήσασθαι ἐν Ἀκροπόλει ἐκρίθη γὰρ ὁ χῶρος τῶν ἐπιτηδαιοτάτων· καὶ ὁ μὲν Περικλῆς, ὅς τότε διετέλει τῶν ἀρχόντων, ἦν πεντήκοντα ἐτῶν, Φειδίας δὲ ἐτῶν ὡς τετταράκοντα.

Ἐγένετο δὲ ὁ ναὸς τοιοῦτου μὲν κάλλους, τοσοῦτου δὲ μεγέθους, ὥστε πάντας ἐξέπληττεν. Ἡ μὲν κρηπὶς αὐτοῦ ἦν λίθων μεγάλων, οἱ δὲ κίονες καὶ τὰ ἐπιστύλια καὶ τὰ ἀετώματα καὶ τὰ ἄλλα αὐτοῦ μέρη μαρμάρου πεντελικοῦ. Τὸ ἐν τῷ σηκῷ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἦν χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος.

Ἡ ὅλη οὖν οἰκοδομὴ ἐγένετο πολλῶν ταλάντων διὸ τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων ἐν Ἑλλάδι ἀπέβη. Ὅθεν ὁ μὲν Περικλῆς τῶν μεγίστων ἀνδρῶν ἐκλήθη, ὁ δὲ Φειδίας τῶν ὀνομαστοτάτων ἐγένετο. Ὁ οὖν Παρθενὸν καὶ τὰ ἄλλα ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἱερά ἦν τῆς πόλεως.

21. Να μεταφερθούν οι προτάσεις (που περιέχουν γενικές κατηγορηματικές) στα αρχαία ελληνικά:

α. Η άμαξα άξιζε δύο μνες.

β. Οι ανδριάντες είναι από μάρμαρο.

γ. Η Αθήνα ήταν από τις πιο πολυάνθρωπες πόλεις.

δ. Οι χιτώνες ήταν από μαλλί (ἔριον).

ε. Οι άνθρωποι είναι αυτού του χαρακτήρα (τρόπος).

στ. Τα σπίτια ήταν από ξύλο.

ζ. Ο ναός του θεού κόστισε (γίγνομαι) πέντε τάλαντα.

η. Ο Πλάτων ήταν από τους μαθητές του Σωκράτη.

θ. Όλα στο σπίτι ήταν από χρυσό.

ι. Η αρχηγία (ήγεμονία) ανήκει στους πολίτες.

ια. Ο Σόλων ήταν από τους επτά σοφούς.

ιβ. Η σιγή είναι χαρακτηριστικό του σώφρονα χαρακτήρα (τρόπος).

22. Να συμπληρωθούν τα κενά των προτάσεων με την κατάλληλη γενική κατηγορηματική από εκείνες που βρίσκονται στην παράπλευρη στήλη:

α. Θουκυδίδης ἐστὶ

β. Ἀριστείδης ἐστὶν

γ. Ἡ μὲν ἐλπίς ἐστίν, ἡ δὲ μνήμη

δ. Καὶ σὺ ἦσθα ἐκείνου;

ε. Ἄπαντα ἢ ῥόδος ἐστίν.

στ. Ὁ κατήγορος λέγει ὡς οὐκ εἰμι

ζ. Πότερ' ὑμετέρας αἱ νῆσοι ἢ εἰσίν;

η. γάρ ἐστίν οὐχ ἑαυτὸν μόνον ἀγαθὸν παρέχειν.

θ. Τὸ ὄργης κατακρατεῖν οὐ τοῦ τυχόντος ἐστίν.

ι. Τί οὖν εὐ φρονούντων ἐστίν;

ια. Πάντα τὰ τῶν νικημένων ἀγαθὰ γιγνέσθω.

ιβ. Πάρις φησὶ τὸ μῆλον εἶναι.

ἄνδρος
Ἀθηναίων
ἄρχοντος
τῶν Ἀλιμουσίων
τῶν ἀδυνάτων
ἀσθενούς σώματος
ἐκείνου
τοῦ μέλλοντος –
τοῦ παρελθόντος
τῶν φίλων
τῆς Ἀφροδίτης
ἀνθρώπων
τῶν νικούντων

23. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα της σωστής απάντησης για τη γενική κατηγορηματική:

1. Ἡ Πέργαμος τῆς Μυσίας ἐστὶ.

α. κτητική β. διαιρετική γ. καταγωγής δ. αξίας

2. Τὸ τεῖχος ἦν εἴκοσι ποδῶν.

α. διαιρετική β. ὕλης γ. ιδιότητας δ. αξίας

3. Ὁ Σωκράτης ἦν ἑβδομήκοντα ἐτῶν.

α. ιδιότητας β. κτητική γ. διαιρετική δ. ὕλης

4. Οὗτός ἐστιν ἐπιφανούς πατρός.

α. κτητική β. καταγωγής γ. ιδιότητας δ. διαιρετική

5. Ὁ δακτύλιός ἐστι χρυσοῦ.

α. κτητική β. ὕλης γ. αξίας δ. καταγωγής

6. Ὁ πύργος ἦν ξύλου.

α. ὕλης β. αξίας γ. διαιρετική δ. καταγωγής

7. Τῶν ἐταίρων ἦν Ἰατροκλῆς ὁ Ἐργοχάρους ἀδελφός.

α. καταγωγής β. κτητική γ. διαιρετική δ. ιδιότητας

8. Οὐκ ὀλίγοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν.

α. ὕλης β. αξίας γ. ιδιότητας δ. καταγωγής

9. Παρίου λίθου ἦν ἡ ἀγορά.

α. αξίας β. ὕλης γ. ιδιότητας δ. καταγωγής

10. Τὸν θάνατον ἡγοῦνται εἶναι τῶν μεγίστων κακῶν.

α. διαιρετική β. κτητική γ. καταγωγής δ. αξίας

24. Να σημειώσετε την ένδειξη Σωστό ή Λάθος για τον χαρακτηρισμό της γενικής κατηγορηματικής:

	Σωστό	Λάθος
α. Δις ἐξαμαρτεῖν ταῦτόν οὐκ ἄνδρὸς σοφοῦ (γεν. κατηγορ. κτητική)	☐	☐
β. Παιδὸς οὐκ ἄνδρὸς τὸ ἀμέτρως ἐπιθυμεῖν (γεν. κατηγορ. της ιδιότητας)	☐	☐
γ. Θουκυδίδης μεγάλης οἰκίας ἦν (γεν. κατηγορ. κτητική)	☐	☐
δ. Κοτύωρα ἦν Σινωπέων (γεν. κατηγορ. της ιδιότητας)	☐	☐
ε. Φανερόν ὅτι τὰ μέλλοντα προγιγνώσκειν οὐ τῆς ὑμετέρας φύσεώς ἐστίν (γεν. κατηγορ. της ιδιότητας)	☐	☐
στ. Πάντα τὰ καλὰ τῶν πονούντων γίγνονται (γεν. κατηγορ. κτητική)	☐	☐
ζ. Οἱ στέφανοι ῥόδων ἦσαν οὐχὶ χρυσοῦ (γεν. κατηγορ. της αξίας)	☐	☐
η. Οἱ θεοὶ μόνοι τῶν ἀθανάτων εἰσὶ (γεν. κατηγορ. κτητική)	☐	☐
θ. Ἡ Σάμος τῶν νήσων ἐστὶ (γεν. κατηγορ. διαιρετική)	☐	☐

- ι. Ξενοφῶν ἦν μεγίστης πόλεως (γεν. κατηγορ. κτητική)
- ια. Οὐ παντός ἐστὶ πενίαν ὑπομένειν (γεν. κατηγορ. ιδιότητας)
- ιβ. Σωκράτης τῶν σοφῶν ἦν (γεν. κατηγορ. διαιρετική)

25. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων με το κατάλληλο υποκείμενο που λείπει:

- α. , ᾧ ἄνδρες, ἤδομαι μὲν ὑφ' ὑμῶν τιμώμενος.
- β. Τὴν τέχνην ταύτην ἀσκῶ.
- γ. οὐχ ὄρας ὅτι ἤμαρτες;
- δ. βουλόμεθα πλουτεῖν, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
- ε. ἔστε ὑπόδειγμα ἀρετῆς.
- στ. μὲν εὖ πράττετε (= ευτυχεῖτε), δὲ κακῶς πράττω (= δυστυχῶ).
- ζ. Τοῖς πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν ἐνθάδε.
- η. ἀγνοῶ ὅπου ἐσμέν.
- θ. πῶποτε τὴν μικρολογίαν ἠμυνάμην αὐτῶν.
- ι. Μὴ οὖν ἀγνοεῖτε ὅτι τὰ σύμβολα ταῦτα γίνεταί.
- ια. Σμικρὰ κακὰ λέγεις, ἐὰν ὀλίγοι ᾧσιν οἱ τοιοῦτοι.
- ιβ. Τοὺς νόμους ὑπειλήφαμεν (= θεωροῦμε) τρόπους τῆς πόλεως.

26. Να σημειώσετε την ένδειξη Σωστό ή Λάθος στις παρακάτω προτάσεις λαβαίνοντας υπόψη τους κανόνες συμφωνίας των κύριων ὀρων της πρότασης:

	Σωστό	Λάθος
α. Κριτίας καὶ Θηραμένης πάντα τὰ ἄδικα ἐπραξαν.	☐	☐
β. Ἐνίκων ἡμεῖς καὶ οὗτοι οἱ ξένοι.	☐	☐
γ. Σοφώτατοι σύ τε καὶ Πῶλος ἐστε.	☐	☐
δ. Ἀλκιβιάδης, Νικίας καὶ Λάμαχος στρατηγὸς ἠρέθησαν.	☐	☐
ε. Ἡ μήτηρ καὶ τὸ παιδίον ἀγαθὰ εἰσιν.	☐	☐
στ. Τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόνοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοὶ εἰσι.	☐	☐
ζ. Οὔτε πλῆθος οὔτε ἰσχύς ἐστὶν ἢ ἐν τῷ πολέμῳ τὰς νίκας ποιοῦσα.	☐	☐

- η. Ἦδε ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι καὶ ἅπας ὁ τόπος διεφθαρμένος ἐστί.
- θ. Σίτος πολὺς καὶ σκηναὶ καὶ ἄργυρος καὶ χρυσὸς ἐγκαταλελειμμένος ἦν.
- ι. Αἱ δυνάμεις καὶ αἱ τιμαὶ δῆλὰ ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντα.

27. Να επισημάνετε το σωστό ή το λάθος των παρακάτω αναγνωρίσεων:

	Σωστό	Λάθος
α. Οἱ πλουσιώτατοι ἀτελεῖς ὑπάρχουσιν: κατηγορούμενο ἀπλό	☐	☐
β. Ἀφίκοντο ἑκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν: κατηγορούμενο προληπτικό	☐	☐
γ. Ὁ κονιορτὸς ἐχώρει πολὺς: κατηγορούμενο ἐπιρρηματικό	☐	☐
δ. Τὰ ὄρη ἀπότομα ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ ἐκρέματο: ἐπιρρηματικό κατηγορούμενο τρόπου	☐	☐
ε. Ἐφέψομαι τελευταῖος: ἐπιρρηματικό κατηγορούμενο σειράς	☐	☐
στ. Ἄσμενος ἂν τοῦτο ὀρώην: ἐπιρρηματικό κατηγορούμενο σκοποῦ	☐	☐
ζ. Ἐθελοντῆς ὑπομένει τοὺς πόνοους: ἐπιρρηματικό κατηγορούμενο χρόνου	☐	☐
η. Καὶ ἐς οἶκημα... εἰσελθῶν, ἵνα μὴ ὑπαίθριος τάλαιπωροῖη, ἡσύχαζεν: ἐπιρρηματικό κατηγορούμενο τόπου	☐	☐

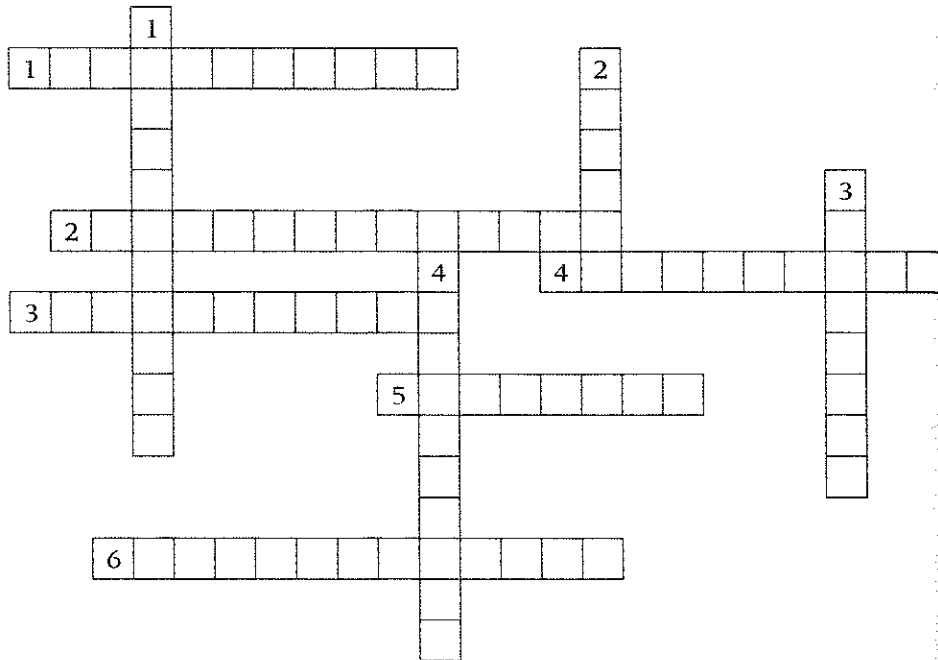
Δ. Παίξτε με τις λέξεις!

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1: Έτσι λέγεται το κατηγορούμενο που εξαρτάται από ρήματα εξέλιξης.
- 2: Ακολουθεί ύστερα από ένα συνδετικό ρήμα.
- 3: Διαφορετική ονομασία του ρηματικού μέρους της πρότασης.
- 4: Το γίγνομαι είναι τέτοιο ρήμα.
- 5: Η πιο συνηθισμένη μορφή του κατηγορουμένου.
- 6: Έτσι λέγεται το κατηγορούμενο που εξαρτάται από ρήματα σκόπιμης ενέργειας.

ΚΑΘΕΤΑ

- 1: Σ' αυτή την πτώση συναντάμε το υποκείμενο.
- 2: Θέτοντας αυτή την ερώτηση, βρίσκουμε το υποκείμενο.
- 3: Από τέτοια ρήματα εξαρτάται επιρρηματικό κατηγορούμενο.
- 4: Έτσι λέγεται το ρήμα στο μονολεκτικό κατηγορημα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

A. Να βρείτε τα υποκείμενα των ρημάτων και τα κατηγορούμενα, όπου υπάρχουν.

1. Οί τὸ ἀγαθὸν πράττοντες μακάριοι ἔσονται.
2. Οί τριάκοντα ἦσαν τύραννοι.

3. Ἄδηλα γὰρ τὰ τῶν πολέμων.
4. Τὰ τείχη κατεσκάφη.
5. Μακάριός ἐστιν ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
6. Φανερά ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἰχνη πολλά.
7. Οί κήρυκες καὶ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἱεροὶ ἐνομιζόντο.
8. Οὐκ ἂν ποτε ὁ δίκαιος ἀδίκος γένοιτο.
9. Ἐκαστος τῶν αὐτοῦ παίδων ἄρχουσιν.
10. Τότε γὰρ ὁπὲ ἦν καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἂν καθεώρων οὔτοι.
11. Ἀδύνατα αἰτεῖς, ὦ Ἥφαιστε. Παρθένος γὰρ αἰεὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐθελήσει μένειν.
12. Καὶ με ἠσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν.
13. Ταῦτα ἄθλα τῆς ἀρετῆς νομίζεται.
14. Ἦρχον τῆς στρατιᾶς Εὐφραμίδας τε καὶ Τιμόξενος καὶ Εὐμαχος.
15. Σὺ εἶ ὁ ἐμὸς πατήρ.
16. Κλέαρχος, Πρόξενος καὶ Μένων στρατηγοὶ ἦσαν.
17. Ἔστι μοι χρήματα πολλά.
18. Οὐκ ἐγὼ αἰτιός εἰμι τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι, ἀλλ' οὗτος αὐτός.
19. Νῦν δὲ μανθάνω ὅτι στρατηγεὶ τῶν νέων Ἀριστεύς καὶ Καλλικράτης καὶ Τιμάνωρ, οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ νομίζονται.
20. Ἦδη ἦν ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγοράν.
21. Πάντα τὰ δίκαια καλὰ ἐστί.
22. Ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἰσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως.
23. Ἐπισκόπει μὴν καὶ σὺ καὶ Κλεινίας.
24. Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστί πολλά καὶ δεινά.
25. Τούτοις θάνατός ἐστιν ἡ ζημία.
26. Τῶ ὄντι γὰρ θεῖος ἔοικεν ὁ τόπος εἶναι.
27. Λέσβος ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀπέστησαν.
28. Πᾶσι τοῖς οὐσι ὑπόκειται φθορὰ καὶ μεταβολή.
29. Οὐ γὰρ ἔεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν.
30. Ἡ Ἴρις καὶ ὁ Ἑρμῆς ἀγγελιοφόροι τοῦ Διὸς ἦσαν.

B. Να βρείτε τα κατηγορούμενα και να επισημάνετε το είδος τους στις ακόλουθες προτάσεις. Στα απλά κατηγορούμενα να αναφέρετε ποιον ὄρο προσδιορίζουν (υποκείμενο - αντικείμενο).

1. Οί Ἕλληνες τὰς Ἑρινῦς Εὐμενίδας ὠνόμαζον.
2. Τὸ γὰρ πλέον τοῦ χωρίου αὐτὸ καρτερόν ὑπῆρχε καὶ οὐδὲν ἔδει τείχους.
3. Οί ὑπὸ τῶν ὀλιγαρχιῶν ἐθέλοντες ἀρχεσθαι ἀνανδροὶ καὶ δοῦλοι νομίζονται.

4. Ὅσοι ἀν διαφερόντως ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ κριθῶσι.
5. Μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἀναστὰς ὁ νοσῶν προήλθεν ὠχρὸς καὶ μόλις βαίνων.
6. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐποιοῦντο συμβούλους τοὺς βελτίστους.
7. Ἀνυπόδητος καὶ ἀχίτων διατελεῖς.
8. Οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρᾶ καὶ λύπη δάκρυά ἐστίν.
9. Κύρος οὖν βίαιος ὄρμᾳ αὐθις ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀκοντίζεται μέντοι ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ἀποθνήσκει.
10. Μίνως παλαιάτατος ναυτικὸν ἐκτήσατο.
11. Αἰ μεταβολαὶ λυπηρόν.
12. Εὐδοξία δ' ἐστὶν τὸ ὑπὸ πάντων σπουδαῖον ὑπολαμβάνεσθαι.
13. Δεινὸν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.
14. Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.
15. Πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται.
16. Κρίτων ἔλεγεν εὐδαίμονα εἶναι Σωκράτη.
17. Ἐγὼ καὶ οἶδε παῖδες καθήμεθα ἐφέστιοι.
18. Ὅστις σοὶ ἀδικώτατος φαίνεται ἄνθρωπος.
19. Ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφν.
20. Ὁ σοφὸς ἐστὶ εὐδαίμων.
21. Οὔτε τέχνη οὔτε σοφία ἐφικτόν ἐστι, ἢν μὴ μάθῃ τις.
22. Οὐδὲν τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἀνάλωτον πέφυκεν.
23. Τὸ χωρίον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο.
24. Ὅστις μέντοι ὁ ταῦτα πράττων ἐστὶν οἶμαι ἀν ὑμᾶς κάλλιστα κρίνειν.
25. Ὁ σκύλαξ ἀπέβη θηρευτῆς.
26. Σὺν τῇ πόλει σφίζεται τὰ οἰκεία ἐκάστου.
27. Τὸ χωρίον προσαγορεύεται τῶν εὐσεβῶν χώρος.
28. Στρατηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη οἷς καθήκει εἰς Καστωλοῦ πεδίον ἀθροίζεσθαι.
29. Δημοσθένης οὐκ ἔλαχε τειχοποιός.
30. Οἱ Λυκούργου νόμοι οὐκ ἀκίνητοι ἔτι διαμένουσι.
31. Οἱ ἐξειργασμένοι ἀγροὶ πολλοῦ ἀργύρου γίνονται.
32. Παιδεία δὲ τῶν ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνατον καὶ θεῖον.
33. Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο.
34. Ὁ μὲν ἄρα νόμιμος δίκαιός ἐστίν.
35. Ἡ οἰκία ἐστὶ λιθίνη.
36. Φίλοι παρὰ φίλους ἡμᾶς ἀφίξεσθε.
37. Οἱ γηράσκοντες δυσμαθεῖς ἀποβαίνουσι.
38. Ὁ γὰρ ἐλαχίστας τὰς μεταμελείας ἐκ τοῦ χαρίζεσθαι τοῖς ἐναντίοις λαμβάνων ἀσφαλέστατος ἀν διατελοῖη.
39. Οἱ πλουσιώτατοι ἀτελεῖς ὑπάρχουσι.
40. Ξέρξης ἐστὶν ὁ καταστρεψάμενος τὴν Θετταλίαν.
41. Τὸ φυλάξει τ' ἀγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερόν ἐστι.
42. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζώων ἐστὶ.
43. Εἰ μὲν οὖν σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων.
44. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐπλανώμεθα δυστυχεῖς.
45. Καταλελοιπίσιν ἀνυπέβλητον παντὶ λόγῳ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν.
46. Ὁ Ἄδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.
47. Ἡ τῶν λόγων χάρις ζημία γίνεται.
48. Πότερου ἐστὶν ὁ χιτῶν;
49. Οἱ Θηβαῖοι οἰκοῦσιν ὄμοροι τοῖς Ἀθηναίοις.
50. Τοῦτ' ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη.
51. Πατὴρ καὶ μητὴρ καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστὶν ἡ πατὴρ καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον.
52. Τὸν πύκτην Ἡρακλείδην Ἡρακλῆ ὑπεκορίζοντο.
53. Οἱ στρατηγοὶ ἐξῆλθον πρώτοι.
54. Σωκράτης ἐποίει τοὺς μαθητὰς σώφρονας.
55. Ἀπήγγειλε τοὺς πολεμίους ἀπράκτους ἀποχωρήσαντας.
56. Οἱ στρατιῶται ἦσαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους.
57. Ἄγγελός τις ἐσπέριος εἰς τὸ στρατόπεδον ἀφίκετο.
58. Κίμων ἦν γένους παλαιοῦ καὶ εὐκλεοῦς.
59. Οἱ ἀνδριάντες ἦσαν χρυσοῦ.
60. Οὗτοι νομοθέται κληθήσονται.
61. Τῶν στρατηγῶν ἦν καὶ Διονυσόδωρος.
62. Αἱ νῆες ἦσαν ὡς ἐξήκοντα.
63. Τί με κωλύει κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων;
64. Οὐδεὶς χρήται τῷ προδότῃ συμβούλῳ.
65. Τινὲς τοὺς φιλοσόφους θεῖους προσαγορεύουσι.
66. Καὶ τοῦ δικαίου ἀθάνατος αἰεὶ δόξα διατελεῖ.
67. Λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ κέραμοι ἀτάκτως ἐρριμμένα οὐδὲν χρήσιμά εἰσίν.
68. Τὸ μὲν πρώτων Οὐτὶν ἑαυτὸν ἀπεκάλει, ἐπεὶ δὲ διέφυγεν, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη.
69. Ὅφρις μ' ἔτυψεν πτερωτός, ὃς καλεῖται ὑπὸ τῶν γεωργῶν μέλιττα.
70. Ἡ τύχη καὶ ὁ Φίλιππος τῶν ἔργων ἦσαν κύριοι.

Ομάδα Ασκήσεων | 4.

Να αναγνωριστεί το είδος του κατηγορουμένου:

137. Ζεύς ἐποίησεν πρῶτος αὐτός ἑαυτόν.
138. Τάς πόλεις ἐκούσας παρέλαβεν.
139. Οὔτε ἀδικῆσαι ἔφασαν οὐδέν οὐδέ τοῦ λοιποῦ ἐκόντες βλάψειν.
140. Ἐπύαξα δευτεραῖα ἀφίκετο.
141. Αἱ νῆες ἦλθον βοηθοί.
142. Οἱ Βυζάντιοι ἀφείσαν τούς φρουρούς ὑποσπόνδους.
143. Ὑστερος ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριῶς.
144. Θεόπομπος τριταῖος ἀφίκετο.
145. Ὅρθριος ἦκεις.
146. Οἱ στρατιῶται ἐσκήνουν ὑπαίθριοι.
147. Πρόξενος ὕστερος προσῆλθεν.
148. Παρελθὼν πρῶτος ἐγὼ παρήνεσα.

149. Ἀνήγοντο δέ καί οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι.
150. Θεμιστοκλῆς ἀφίκετο τεταρταῖος εἰς τὴν Λακεδαιμόνα.
151. Οἱ Ἕλληνες κατέβαινον εἰς τὰς κόμας ἀπὸ τοῦ ἄκρου σκοταῖοι.
152. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦλθον βοηθοί τοῖς Θηβαίοις.
153. Οἱ μαχηταὶ ἄσιτοι καὶ ἄποτοι ἐπάλαισαν πρὸς τὴν θύελλαν τῶν σφαιρῶν.
154. Δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν.
155. Ἀκρίτους ἀπέκτειναν πάντας.
156. Γηραιὸς ἐν τῇ αὐτοῦ πατρίδι ἀποθανεῖται.
157. Κατέβαινον εἰς τὰς κόμας σκοταῖοι.
158. Χρὴ παῖδας ἐκδιδάσκεισθαι σοφοὺς.
159. Ἡὔξατο διὰ ταῦτα τὸ ὄνομα αὐτοῦ μέγα.
160. Τό ὕψος τοῦ τείχους ἦρετο μέγα.
161. Τούς λόγους μακροτέρους μηκυνοῦμεν.
162. Κερκυραίοις βοηθοί ἦλθομεν.
163. Ὁ ἀδικούμενος ἀδικεῖται.

164. Οἱ Θηβαῖοι ἀφιᾶσι τὰς πόλεις αὐτονόμους.

165. Οἱ Ἀθηναῖοι ὤκοδόμησαν τὸ τεῖχος μέγα.

166. Ὑφ' ἡμῶν τραφήσεται παχὺς.

167. Μείζων ἢ πόλις ἐφ' ἡμῶν ἀῖξεται.

168. Ὁ ποταμὸς ἐρρῦη μέγας.

169. Ἀντίπατρος ἐτρέφη βασιλεύς.

Ἀντικείμενο